

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ

**за результатами проведення первинної акредитаційної експертизи
освітньо-професійної програми Педагогіка вищої школи
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
у Дніпровському національному університету Імені Олеся Гончара**

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Дніпровському національному університету Імені Олеся Гончара та наказу Міністерства освіти і науки України від 12 грудня 2018 р. № 3009-л експертна комісія у складі:

Голова комісії: Кондрашова Лідія Валентинівна, професор кафедри педагогіки вищої школи і освітнього менеджменту Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, доктор педагогічних наук;

Член комісії: Герасименко Лариса Віталіївна, доцент кафедри психології, педагогіки та філософії Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, доктор педагогічних наук,

у період з 26 грудня по 28 грудня 2018 року розглянула подані матеріали з акредитаційної справи (звіту-самоаналізу) та провела експертне оцінювання спроможності Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара проводити освітню діяльність за освітньо-професійною програмою Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

При проведенні первинної акредитаційної експертизи комісія керувалася Законом України «Про вищу освіту», Постановами Кабінету Міністрів від 09.08.2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» (із змінами внесеними згідно з Постановами КМ № 1124 від 31.10.2011, № 801 від 15.08.2012, № 692 від 18.09.2013, № 507 від 27.05.2014), «Державними вимогами до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу», затвердженими наказом Міністерства освіти і

Голова експертної комісії

Л.В.Кондрашова

науки, молоді та спорту України від 13.06.2012 № 689, Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».

Під час проведення первинної акредитаційної експертизи з 26 грудня по 28 грудня 2018 року комісія ознайомилася з організацією освітнього процесу, навчально-методичним та інформаційним забезпеченням, проаналізувала кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу, якісні характеристики підготовки фахівців заявленої спеціальності та їх відповідність вимогам чинного законодавства.

Акредитаційна експертиза проведена за такими напрямками:

1) підтвердження достовірності інформації, поданої до Міністерства освіти і науки України Дніпровським національним університетом імені Олеся Гончара у зв'язку з проведенням акредитаційної експертизи підготовки магістрів зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки;

2) підтвердження відповідності встановленим законодавством вимогам щодо якісного складу кадрового забезпечення освітньо-професійної програми Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, відповідності спеціальності викладача навчальній дисципліні, забезпечення нормативних вимог до чисельності, рівня науково-дослідної діяльності випускової кафедри педагогіки та корекційної освіти ;

3) виявлення повноти навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньо-професійної програми, наявності електронного ресурсу закладу освіти;

4) підтвердження відповідності нормативам Міністерства освіти і науки України щодо матеріально-технічного забезпечення освітньо-професійної програми, яка акредитується.

5) ідентичність матеріалів представленої акредитаційної справи (звіту-самоаналізу) та тих, які перебувають у Міністерстві освіти і науки України, гарантована керівництвом Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

1. Загальна інформація щодо освітньої діяльності Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара та за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Повна назва закладу вищої освіти (ЗВО) – Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Ідентифікаційний код	<u>02066747</u>
Організаційно-правова форма, код КОПФГ	<u>425 заклад</u>
Код у ЄДЕБО	<u>111</u>
Форма власності	<u>31 загальнодержавна</u>
Орган управління	<u>Міністерство освіти і науки</u>
Місцезнаходження заявника, код КОАТУУ	<u>м. Дніпро, 1210136900</u>
Місце провадження освітньої діяльності	<u>м. Дніпро, пр. Гагаріна, будинок 72</u>
Поточний рахунок	<u>35228299018229 Держказначейська служба України,</u>

м. Київ

код банку

МФО 820172

Телефон: (056) 374-98-01 Факс: (056) 374-98-41 e-mail cdep@dnu.dp.ua

веб-сайт: http://www.dsu.dp.ua

Керівник закладу освіти - ректор Поляков Микола Вікторович, доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, заслужений діяч науки і техніки України.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (ДНУ) здійснює освітню діяльність відповідно до вимог Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти та Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах.

Основні документи, що визначають права та умови освітньої діяльності Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара:

- відомості щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти (станом на 10.08.2018р.);
- сертифікат з акредитації спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки;
- перелік нерухомого майна, що закріплено на праві господарського відання за Дніпропетровським національним університетом імені Олеся Гончара за наказом МОН України від 23.06.2017р. № 912.
- «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ДНУ», затверджено наказом ректора від 29.11.2017 № 317.

Відповідно до наказу МОН України від 27.02.2017р. № 317 Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара перейменовано у Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Відповідно «Відомостям щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» (остання редакція станом на 10.08.2018р.) Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара здійснює підготовку бакалаврів - за 62 спеціальностями, магістрів – за 52 спеціальностями та підготовку докторів філософії – за 37 спеціальностями.

Підготовка фахівців в університеті здійснюється за очною та заочною формами навчання на 14 факультетах, 3 навчально-методичних центрах, 85 кафедрах .

У 2013 р. університет було акредитовано за IV рівнем. Згідно з діючими сертифікатами у ДНУ акредитовано 61 спеціальність та 1 освітню програму.

В ДНУ (станом на 01.10.2018р.) навчається 9868 осіб на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях та 229 осіб – на третьому (освітньо-науковому) рівні.

За спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем ліцензований обсяг складає 50 осіб, зазвичай розподіл між формами навчання на вступ за спеціальністю становить 25 осіб за денною формою навчання і 25 осіб за заочною формою навчання.

За спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки впроваджена одна освітньо-

професійна програма Педагогіка вищої школи за другим (магістерським) рівнем. Сертифікат про акредитацію спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, серія НД № 0495245 від 19 жовтня 2017 року, термін дії до 01 липня 2019 року.

Міністерством освіти та науки України наказом від 23.06.2017р. № 912 на праві господарського відання за ДНУ закріплено нерухоме майно (додаток 1 до наказу), зокрема 17 навчальних корпусів, 8 гуртожитків, наукова бібліотека ДНУ, палац спорту, палац студентів, що зафіксовано у таблиці 1 «Забезпечення приміщеннями навчального призначення та іншими приміщеннями»

Таблиця 1

Забезпечення приміщеннями навчального призначення та іншими приміщеннями

Найменування приміщення	Площа приміщень, кв. метрів			
	усього	у тому числі		
		власних	орендованих	зданих в оренду
1. Навчальні приміщення, усього у тому числі:	48813,44	48813,44	-	-
приміщення для занять студентів, курсантів, слухачів (лекцій	40389,54	40389,54	-	-
ні, аудиторні приміщення, кабінети, лабораторії тощо)				
комп'ютерні лабораторії	5287,5	5287,5	-	-
спортивні зали	3136,4	3136,4	-	-
2. Приміщення для науково-педагогічних (педагогічних) працівників	18524,85	18524,85	-	-
3. Службові приміщення	60872,59	60872,59	-	-
4. Бібліотека,	14111,5	14111,5	-	-
у тому числі читальні зали	3147,2	3147,2	-	-
5. Гуртожитки	46522,7	46522,7	-	-
6. Їдальні, буфети	3215,16	3215,16	-	-
7. Профілакторії, бази відпочинку	-	-	-	-
8. Медичні пункти	23,9	23,9	-	-
9. Інші	9132,96	9132,96	-	2483,1

Загальна площа навчальних приміщень складає 222752,09 кв.м.

Інформація про соціальну інфраструктуру університету наведена у табл.2.

Таблиця 2

Інформація про соціальну інфраструктуру

Найменування об'єкта соціальної інфраструктури (показника, нормативу)		Кількіст ь	Площа (кв. метрів)
1.	Гуртожитки для студентів	8	46522,7
2.	Житлова площа на одного студента у гуртожитку	—	6,0
3.	Їдальні та буфети	12	3215,16
4.	Кількість студентів на одне місце в їдальнях і буфетах	2	—
5.	Актові зали	8	1388,6
6.	Спортивні зали	4	3136,4
7.	Плавальні басейни	1	1250
8.	Інші спортивні споруди:		
	стадіони	1	15750
	спортивні майданчики	3	14835
	корти	-	-
	тощо	-	-
9.	Студентський палац (клуб)	1	6917,4
10.	Інші	—	—

Висновок: Перевіливши наявність та достовірність документів, що забезпечують правові основи діяльності ДНУ, експертна комісія зазначає, що Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара є сучасним навчальним закладом, де здійснюється освітній процес згідно Ліцензійних та акредитаційних вимог провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти. Вважаємо, що освітня діяльність за освітньо-професійною програмою Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у даному закладі вищої освіти є доцільною.

2. Опис внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ДНУ

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДНУ передбачає узгоджене функціонування освітньої та управлінської ланок у освітній діяльності Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. Ця система регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара, яке схвалене рішенням Вченої ради ДНУ від 23.11.2017 р., протокол № 5 та затверджене наказом ректора від 29.11.2017 р. № 317.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти передбачає узгоджене функціонування освітньої та управлінської ланок у освітній діяльності університету.

Зміст навчання за кожною ліцензованою спеціальністю визначається в освітній (освітньо-професійній чи освітньо-науковій) програмі. Освітня програма розробляється науково-методичною комісією за спеціальністю, до складу якої

входять робочі проектні групи, відповідальні за підготовку здобувачів вищої освіти за спеціальністю за кожним освітнім рівнем.

Освітні програми затверджуються вченою радою університету.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті передбачає щорічний моніторинг та періодичне оновлення освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти.

На підставі освітньої програми з кожної спеціальності розробляють навчальний план окремо для кожної з форм навчання на увесь нормативний термін навчання. Навчальний план обговорюють на засіданні випускової кафедри, вченій раді факультету (центра) і затверджують на вченій раді університету.

Для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік складають робочий навчальний план, який затверджує ректор університету. Контроль за виконанням навчальних планів здійснює навчальний відділ та проректор з науково-педагогічної роботи.

Навчання здобувачів вищої освіти здійснюють за індивідуальними навчальними планами, які затверджує проректор з науково-педагогічної роботи протягом перших трьох тижнів з початку навчального року.

Для здобувачів вищої освіти, які відповідно до міжнародних актів або договорів, укладених університетом, направлені до інших вищих навчальних закладів (зокрема, й іноземних держав) на навчання протягом семестру, можуть бути встановлені індивідуальні графіки навчання.

Контроль за реалізацією індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти здійснюють випускові кафедри та деканати факультетів (центрів).

На підставі навчального плану та навчальної програми дисципліни на кожний навчальний рік складають робочу програму навчальної дисципліни, яка містить викладення конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та обсяг, визначає форми та засоби поточного й підсумкового контролю.

Робочі програми навчальних дисциплін розробляються кафедрами, обговорюються на засіданні кафедр, ухвалюються вченою радою факультету та затверджуються проректором з науково-педагогічної роботи.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії в університеті. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Відповідальність за організацію та проведення сесійного контролю знань здобувачів вищої освіти несуть декани факультетів (директори центрів). Контроль за організацією та проведенням сесійного контролю знань здобувачів вищої освіти здійснюють у порядку, який визначає ректор університету.

Ректорський контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти проводиться щорічно у вигляді ректорських контрольних робіт, за якими оцінюється залишковий рівень знань студентів та визначаються показники абсолютної успішності та якості успішності здобувачів вищої освіти.

Атестацію особи, яка здобуває ступінь бакалавра чи магістра, здійснює екзаменаційна комісія після успішного завершення особою теоретичної та

практичної підготовки на певному рівні вищої освіти. Складання комплексних кваліфікаційних екзаменів та захист випускних кваліфікаційних робіт (проектів) проводять на відкритому засіданні екзаменаційної комісії.

Для забезпечення належного рівня якості випускних кваліфікаційних робіт (проектів) і підготовки здобувачів вищої освіти до їх захисту випускові кафедри проводять нормоконтроль, перевірку їх змісту на плагіат.

Атестація випускників проводиться за акредитованими спеціальностями (освітніми програмами) та завершується видачею документів установленого зразка про присудження відповідного освітнього ступеня та присвоєння здобутої кваліфікації.

У ДНУ щорічно здійснюється визначення рейтингів науково-педагогічних працівників. Оцінюванню підлягають інтегровані види професійної діяльності працівника: навчально-методична, науково-інноваційна та організаційно-виховна робота.

Аналіз результатів рейтингового оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників університету та їх узагальнення здійснює експертна комісія, склад якої затверджується ректором університету. Експертна комісія, за необхідності, перевіряє достовірність уведених до бази даних інформаційної системи «Рейтинг викладача» показників шляхом перевірки первинних матеріалів та первинної інформації на факультетах (у центрах).

З метою підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університет забезпечує їх навчання не рідше ніж один раз на п'ять років. Працівники проходять навчання/стажування на базі Навчально-методичного центру післядипломної освіти та підвищення кваліфікації ДНУ або у інших закладах вищої освіти, відповідних наукових, установах та організаціях як в Україні, так і за її межами.

Атестація педагогічних працівників університету проводиться згідно Положенню про атестацію педагогічних працівників ДНУ. Умовою чергової атестації працівників є обов'язкове проходження не рідше одного разу на п'ять років підвищення кваліфікації на засадах вільного вибору форм навчання, програм і навчальних закладів.

ДНУ приділяє значну увагу щодо наявності та постійного оновлення ресурсів, необхідних для організації освітнього процесу.

Матеріально-технічна база повністю пристосована для підготовки здобувачів вищої освіти: відповідає санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, дотримано норми з охорони праці. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів відповідає нормативам, визначеним у ліцензійних умовах. 35% навчальних аудиторій обладнано для використання мультимедійних проекторів. В університеті наявна розвинута мережа соціально-побутової інфраструктури, що складається з: бібліотек, читальних залів, пунктів харчування, медичних пунктів, палацу спорту, стадіонів та спортивних майданчиків, палацу студентів тощо. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитками складає в середньому 100%. Забезпеченість комп'ютерами відповідає встановленим нормам. Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для

виконання навчальних планів, складає 100%. В університеті створено умови доступу до Інтернету.

Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях. Порядок розроблення та впровадження в освітній процес електронних освітніх ресурсів регулюється положенням Університету про електронні освітні ресурси.

Ефективному управлінню освітньою діяльністю сприяє впровадження інформаційного проекту Office 365 Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Доступ до публічної інформації про діяльність ДНУ забезпечується шляхом: оприлюднення публічної інформації в засобах масової інформації, розміщення публічної інформації на офіційному веб-сайті університету, розміщення публічної інформації в офіційному друкованому виданні університету – газеті «Дніпровський університет», в Інформаційному віснику ДНУ, надання інформації за запитами на інформацію.

Висновок: Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара розроблено на підставі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статуту Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара та Положення про організацію освітнього процесу в ДНУ та повністю відповідає акредитаційним вимогам та Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти.

3 Формування контингенту за освітньою програмою Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем

В університеті освітня діяльність здійснюється на підставі Статуту та положень, затверджених Вченою радою, зокрема «Положення про організацію освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара», яке затверджено Вченою радою 26.10.17 р. протокол № 4 та «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти у ДНУ», яке схвалено Вченою радою від 23.11.17 р. протокол № 5 та затверджене наказом ректора від 29.11.17 р. № 317. Прийом на навчання здійснюється відповідно до «Правил прийому до Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара», який щорічно затверджується ректором університету та погоджується в установленому порядку першим заступником Міністра освіти і науки України.

Необхідною вимогою до рівня освіти осіб, що мажуть розпочати навчання за освітньо-професійною програмою (далі ОПП) «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівні є наявність ступенів бакалавра, магістра або ОКР спеціаліста різних галузей знань та спеціальностей. Вступ на ОПП «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти здійсниться на конкурсній основі.

Відповідно до затверджених планів робіт по організації і проведенню

набору абітурієнтів за спеціальностями та профорієнтаційній роботі Навчально-методичного центру післядипломної освіти та підвищення кваліфікації (НМЦ ПДО ПК) та факультету психології на поточний рік виконувалися різні профорієнтаційні заходи: оновлення сайтів центру, факультету психології на порталі університету, рекламно-інформаційного матеріалу за допомогою прес-служби ДНУ, розміщення рекламних матеріалів у навчальних корпусах та гуртожитках університету, робота з випускниками бакалаврами за різними спеціальностями ДНУ.

Керівники структурних підрозділів та відповідальні особи від підрозділів за набір абітурієнтів брали участь у проведенні днів відкритих дверей університету у Палаці студентів ДНУ та відкритих дверей НМЦ ПДО ПК, факультету психології у навчальному корпусі ДНУ № 4.

НМЦ ПДО ПК постійно співпрацює з Приймальною комісією ДНУ. Спільно з випусковою кафедрою педагогіки та спеціальної освіти проводиться профорієнтаційна робота з кадровими службами різних підприємств та організацій щодо залучення потенційних абітурієнтів на навчання.

В березні – квітні кожного навчального року керівництвом НМЦ ПДО ПК спільно з випусковою кафедрою педагогіки та спеціальної освіти оновлюються та затверджуються програми фахових вступних іспитів, перехресних додаткових вступних іспитів.

Показники формування контингенту студентів у 2017/2018 навчальному році склали 22 особи, усі на контрактних умовах. Фактичний випуск магістрів за ОПП «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівні вищої освіти у 2018 році за заочною формою навчання складатиме 19 осіб, три особи були відраховані за невиконання умов договору на навчання (з терміном навчання 1 рік 4 місяці).

Кореляція поданих заяв на одне місце за останні три роки за заочною формою навчання свідчить про збільшення попиту серед потенційних абітурієнтів щодо вступу до магістратури за зазначеною спеціальністю: 2016 р. - 0,24; 2017 р. – 0,8; 2018 р.- 1,1.

Повні данні щодо контингенту студентів за ОПП «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти наведені у таблицях 3 та 4.

Висновок: Експертна комісія зазначає, що в ДНУ проводиться активна профорієнтаційна робота. Випусковою кафедрою педагогіки та спеціальної освіти і Навчально-методичним центром післядипломної освіти та підвищення кваліфікації постійно здійснюється моніторинг ринку праці регіону, цінової освітньої політики в Дніпровському регіоні, здійснюються заходи щодо збільшення та збереження контингенту, якісної підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Таблиця 3

Показники формування контингенту студентів та динаміка його змін за освітньо-професійною програмою Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем

№ п/п	Показник	2016р.	2017 р.	2018р.
1	2	3	4	5
1.	Ліцензований обсяг підготовки:	50	50	50
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	12	22	20
	• денна форма	-	-	-
	в т.ч. за держзамовленням:			
	нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою			
	таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію			
	зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку			
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання			
	• денна			
	• заочна	0,24	0,8	1,1
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення	-	-	-
	• очна			
	• заочна			
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на	-	-	-
	• денна форма			
	• інші форми (вказати за якою формою)			

Таблиця 4

Динаміка змін контингенту студентів Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара за освітньо-професійною програмою Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

№ п/п	Назва показника	Роки																											
		2016/2017								2017/2018								2018/2019											
		Курс								Курс								Курс											
		1	2	3	4	1 м	2 м	1 а	2 а	3 а	4 а	1	2	3	4	1 м	2 м	1 а	2 а	3 а	4 а	1	2	1 а	2 а	3 а	4 а		
1	Всього студентів на спеціальності					12									22	10									20	19			
2	Всього студентів за ОПШ Педагогіка вищої школи					12									22	10										20	19		
3	Всього студентів ДНУ на 01.10.2016	1819	1798	2314	2308	2150	794								1801	1741	1743	2154	1543	1209									
4	Кількість студентів, яких відраховано (всього): в т.ч.					2									2											1			
	— за невиконання навчального плану					2									2											1			

Голова експертної комісії

Л.В.Кондрашова

[Signature]

Л.В.Кондрашова

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Основними нормативними документами, за якими відбувається підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, є затверджені в установленому порядку освітньо-професійна програма, навчальний план та пояснювальна записка до навчального плану.

Підготовка магістрів у ДНУ зумовлена такими особливостями організації освітнього процесу:

- самостійно формувати індивідуальний навчальний план у частині вільного вибору студента;

- мати широкі можливості для набуття досвіду наукової роботи (виступи на конференціях, публікації у фахових виданнях тощо).

Освітній процес з підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем зі спеціальністю 011 Освітні педагогічні науки здійснюється за освітньо-професійною програмою Педагогіка вищої школи з підготовки магістрів, яку затверджено на засіданні Вченої ради ДНУ від 29.06.2017 р, протокол № 15 та повторно затверджено Вченою радою ДНУ від 26.10.2017 р, протокол № 4.

Термін навчання здобувачів вищої освіти ступеня магістр зі спеціальності 011 Освітні педагогічні науки, ОПП «Педагогіка вищої школи» прийому 2017/18 н.р складає 1 рік 4 місяці.

Метою підготовки магістрів є підготовка нової генерації науковців та викладачів вищої школи, які добре обізнані у тенденціях світового розвитку вищої освіти, мають фундаментальну психолого-педагогічну підготовку, володіють принаймні однією з європейських іноземних мов на рівні професійного спілкування, мають практичні навички використання новітніх педагогічних та інформаційних технологій в освітньому процесі. Майбутнім магістрам надається можливість займатися викладацькою, науковою, навчально-методичною і управлінською діяльністю у закладах вищої освіти України усіх рівнів акредитації. Протягом всього періоду навчання здобувач засвоює повний цикл загальних та професійних дисциплін, які забезпечують належний рівень підготовки. До компетенції магістрів також входить виконання таких робіт, як розробка проекту освітніх стандартів, навчальних планів, програм, визначення видів та форм занять, методів та засобів навчання, вирішення питань управління діяльністю закладу тощо.

Навчальний план, складений на підставі освітньо-професійної програми Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, базується на концепціях сталого розвитку, інформаційно-інноваційних підходах, гуманізації вищої школи, проблемного та профільного навчання, які реалізуються в процесі навчання в компетентнісно-орієнтованих, інноваційно-інформаційних, теоретико-прогностичних, практико-орієнтованих принципах.

Структурно-логічну схему викладання дисциплін складено з урахуванням забезпечення безперервного взаємного зв'язку дисциплін загальної підготовки та спеціальних професійних дисциплін за формою – в часі і по суті без взаємного перекриття з повним охопленням всіх необхідних елементів підготовки висококваліфікованих фахівців.

У пояснювальній записці до навчального плану показано, яким чином відбувається формування компетентностей та результатів навчання при вивченні кожної навчальної дисципліни за освітньою програмою.

Освітньо-професійною програмою передбачено проходження практичної підготовки та стажування. Вид практичної підготовки та її обсяг визначається переліком компетентностей та результатів навчання, визначених в освітньо-професійній програмі Педагогіка вищої школи. Практична підготовка та стажування студентів має на меті набуття та закріплення студентами теоретичних знань і практичних вмінь, необхідних для вирішення професійно-педагогічних та соціально-професійних завдань, підготовку майбутніх фахівців до практичної роботи, підвищити рівень їх професійних знань, набуття навичок викладацької роботи у ЗВО та здобути досвід наукових досліджень.

На практиці студенти розробляють навчально-методичну, освітню документацію і проводять лекційні, практичні заняття у слухачів денної та заочної форм навчання на випусковій кафедрі педагогіки та спеціальної освіти, інших кафедрах ДНУ, а також в інших вищих навчальних закладах міста та області.

Організація та проведення практики відбувається у відповідності до нормативної документації Міністерства освіти і науки України та «Положення про порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» (протокол № 5 від 25.10.2018 р. засідання Вченої ради університету). Випусковою кафедрою педагогіки та спеціальної освіти виданий навчально-методичний посібник з проходження практики у закладах освіти, в наявності є робочі навчальні програми практики, календарні плани та індивідуальні завдання для студентів. Первинні, позапланові та цільові інструктажі для студентів кафедри проводяться у встановлені терміни і позначаються в спеціальному журналі. Студенти вчасно і в повному обсязі отримують інформацію та необхідні інструктивно-методичні матеріали щодо завдань практик та методики їх виконання. Оцінювання ефективності проходження практики студентами здійснюється з урахуванням характеристик, які кафедра отримує з баз практик.

У відповідності до затвердженого в ДНУ «Положення про навчально-методичні комплекси дисциплін Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» роботи (протокол № 3 від 27.09.2018 р. засідання Вченої ради університету) за усіма дисциплінами нормативної та варіативних частин навчального плану розроблені навчально-методичні комплекси дисциплін (НМКД). У складі НМКД у наявності затверджені навчальні і робочі програми за усіма дисциплінами навчального плану, методичні вказівки і тематики контрольних програм, для контролю остаточних знань слухачів розроблені та затверджені пакети комплексних контрольних робіт фахових дисциплін. Завдання для самостійної підготовки студентів розроблені для 100% дисциплін навчального плану. Всі види занять повністю забезпечені навчальною і науково-методичною літературою. НМКД оновлюється кожного року, матеріали розміщуються на сайті ДНУ у розділі «Цифровий репозиторій»: <http://repository.dnu.dp.ua> для публічного доступу здобувачів вищої освіти до цих матеріалів.

Підсумковою формою атестації у відповідності до «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» є захист дипломної роботи (протокол №5 від 25.10.2018р. засідання Вченої ради університету). Підготовки і оформлення випускних дипломних магістерських робіт базується на стандарті СТП-02066747-010-01 «Організація та проведення дипломування» та стандарті СТП-02066747-009-01 «Методика виконання випускних, курсових та дипломних проектів (робіт)». Випусковою кафедрою педагогіки та спеціальної освіти виданий навчально-методичний посібник з написання дипломних робіт. Тематика дипломних випускних робіт повністю відповідає змісту та проблематиці питань педагогіки вищої школи.

Висновок: Експертна комісія проаналізувала освітньо-професійну програму Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, навчальний план підготовки фахівців, пояснювальну записку до нього і дійшла висновку, що вони відповідають сучасним вимогам підготовки магістрів вказаного профілю і можуть використовуватись у навчальному процесі. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу відповідає Ліцензійним та акредитаційним вимогам, всі види занять за дисциплінами навчального плану забезпечені навчально-методичними матеріалами відповідно до чинних нормативів, відзначена фахова спрямованість пакетів ККР та їх відповідність завданням замірів залишкових знань магістрів.

5. Кадрове забезпечення освітнього процесу за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Випусковою кафедрою за освітньо-професійною програмою Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем є кафедра педагогіки та спеціальної освіти. На 01.09.2018 р. на кафедрі працюють на постійній основі вісім викладачів, з них шість НПП (Нетьосов С.І., Бондаренко З.П., Никоненко Н.В., Ніколенко Л.М., Приходько Т.П. та Зимівець Н.В.) є кандидатами педагогічних наук, один НПП (Переворська О.І.) кандидат філологічних наук, усі НПП мають вчене звання доцента, один асистент (Криворотько А.О.). Для забезпечення фахової спеціальної освіти залучені шість фахівців за зовнішнім сумісництвом, два з них (Гарнюк Л.Г. та Купрас В.В.) мають науковий ступінь кандидата педагогічних наук. За спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, ОПП «Педагогіка вищої школи» працюють наступні НПП кафедри: к.пед.н., доц. Бондаренко З.П., к.пед.н. Никоненко Н.В., к.пед.н. Ніколенко Л.М., к.пед.н., к.філол.н. Переворська О.І.

Кафедра педагогіки та спеціальної освіти з 2006 по 2009 рр. була базовою (профільною) кафедрою, з 2010 року по теперішній час є випусковою кафедрою за спеціальностями 8.18010021 «Педагогіка вищої школи», 011 Науки про освіту, 011 Освітні, педагогічні науки. За весь період навчання було підготовлено 146 магістрів викладачів університету та вищих навчальних закладів.

Протягом 2013-2018 років на кафедрі педагогіки та спеціальної освіти:

- захистив докторську дисертацію та отримав науковий ступінь доктора педагогічних наук Гладуш В.А. (2013 р.), захистила кандидатську дисертацію та

отримала науковий ступінь кандидата педагогічних наук викладач кафедри Ніколенко Л.М. (2013 р.);

- отримали вчене звання доцента за кафедрою педагогіки та спеціальної освіти Приходько Т.П. (2015 р.), Нетьосов С.І. (2017 р.), Ніколенко Л.М. (2018 р.). На кафедрі викладають науково-педагогічні працівники, які отримали почесні звання:

- «Відмінник освіти України» зав. кафедри, к.пед.н., доц. Нетьосов та к.пед.н., доц. Бондаренко З.П.; - «Відмінник середньої освіти України».

На одного викладача кафедри за ОПП «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки 2017, 2018 років набору припадає: $39/8=4,9$ магістра.

Освітній процес кафедри педагогіки та спеціальної освіти забезпечують висококваліфіковані фахівці, базова освіта яких повністю відповідає профілю дисциплін, що викладаються, кожен викладач має публікації, наукові та навчально-методичні розробки, які відповідають спеціальності та дисциплінам, закріпленим за НПП, у тому числі індексовані у наукометричних базах «Web of Science» та «Index Copernicus», їх кваліфікація відповідає п.30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти.

На кафедрі педагогіки та спеціальної освіти діє система створення та постійного удосконалення навчально-методичного та інформаційного забезпечення. На всі навчальні дисципліни створено навчально-методичні комплекси. З метою успішного опанування студентами навчальних дисциплін фахового спрямування підготовлено методичні рекомендації. На кафедрі функціонує власна бібліотека і виставка спеціальної літератури.

Колектив кафедри займається розробкою та апробацією професійної та практичної підготовки педагогів вищої школи, спеціальних педагогів згідно сучасних тенденцій реформування закладів освіти. На базі кафедри створено низку нових навчальних програм. За останні три роки колектив науково-педагогічних працівників, здобувачі вищої освіти, аспіранти кафедри активно беруть у науково-дослідній роботі, яка була висвітлена в 2 монографіях, 45 навчальних і методичних посібниках, 242 наукових статтях, 87 матеріалах міжнародних, всеукраїнських та регіональних науково-практичних конференцій. 153 наукові праці мають емпіричну складову, які підготовлені студентами у співавторстві з викладачами.

Викладачі, аспіранти і студенти кафедри педагогіки та спеціальної освіти постійно беруть участь у міжнародних, всеукраїнських наукових форумах, які організовуються і проводяться як в Україні, так і поза її межами. Колектив кафедри педагогіки та спеціальної освіти досліджує наукову проблему «Педагогіка здоров'я як основа розвитку потенціалу особистості» (на період 2015-2018 рр.).

Завідувачем випускової кафедри педагогіки та спеціальної освіти з освітньо-професійної програми Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки та ОПП «Спеціальна освіта» зі спеціальності 01 Спеціальна освіта є кандидат педагогічних наук, доцент Нетьосов Сергій Іванович. Він має наукове звання доцент кафедри педагогіки та спеціальної освіти. Відмінник освіти

України. До 2014 року працював у Луганському національному університеті імені В. Даля. Працює в ДНУ з 2014 р. Загальний педагогічний стаж — 32 роки. Викладає навчальні дисципліни: «Педагогіка та педагогічна майстерність», «Корекційна психопедагогіка», «Історія корекційної психопедагогіки», «Інклюзивна педагогіка», «Педагогіка». Напрями його наукових інтересів: інформаційно-комунікаційне забезпечення навчально-виховного та корекційно-розвивального процесів інклюзивних закладів загально-середньої освіти. Він має понад 60 публікацій у фахових та спеціалізованих виданнях. З 2015 по 2017 рр. працював в ДНУ на посаді заступника декана з навчальної роботи факультету психології. За ініціативою Нетьосова С.І. було організовано низку наукових заходів: міжнародні науково-практичні конференції: «Неперервна освіта нового сторіччя: досягнення та перспективи» (2017), Наукова дискусія: питання педагогіки та психології» (2017), «Інноваційні наукові дослідження: теорія методологія, практика» (2017); всеукраїнські науково-практичні конференції «Наука та освіта в умовах трансформації суспільства» (2017), «Педагогіка здоров'я» (2017), «Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців» (2017).

Під головуванням Нетьосова С.І. була продовжена активна співпраця кафедри педагогіки та спеціальної освіти ДНУ із Інститутом спеціальної педагогіки Краківського педагогічного університету (м. Краків, Польща) та Вищою школою інформатики та умінь WSliU) (м. Лодзь, Польща). Реалізація міжнародної спрямованості наукової роботи відбувається як на змістовному, так і на організаційному рівні і полягає у врахуванні новітніх досліджень з розробки критеріїв визначення рівня готовності майбутніх педагогів до фахової діяльності в межах виконання наукової тематики кафедри.

Групу забезпечення спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки складають три особи: один доктор педагогічних наук, професор (Зеленська Л.І.), два кандидата педагогічних наук, доцента (Никоненко Н.В., Ніколенко Л.М.). Усі зазначені науково-педагогічні працівники є професіоналами у сфері педагогіки вищої школи, мають значний педагогічний стаж роботи та наукові публікації, які відповідають профілю підготовки магістрів, у тому числі у виданнях, що індексуються у наукометричних базах «Web of Science» та «Index Copernicus». Склад групи забезпечення відповідає фактичному контингенту здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем підготовки зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Кількість здобувачів вищої освіти на 01.10.2018р. за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки на першому та другому курсах складає 39 осіб та не перевищує 30 осіб на одного члена групи, фактично дорівнює $39/3=13$ особам. Згідно нормативу склад групи повинний дорівнювати: $39/30=1,3$ з округленням до цілого 2 НПП. Фактичний склад групи забезпечення складає 3 науково-педагогічних працівника.

Кваліфікація членів групи забезпечення спеціальності відповідає видам та результатам діяльності рівня професійної активності у відповідності до п. №30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти – не менше 4-х видів та результатів професійної діяльності

Зеленська Л.І. - 3,4,7,8, 9,10,11,13,14,15,16,17

Никоненко Н.В. - 1,2,3,9,13,14,16,17

Ніколенко Л.М. - 1,2,3,9, 13,14,15,16,17

Згідно нормативу 60 відсотків від загальної кількості членів групи забезпечення повинні бути науково-педагогічні працівники з вченим званнями та науковими ступенями, фактично група забезпечення складає 100%, усі науково-педагогічні працівники із вченим званнями і науковими ступенями, 20% від загальної кількості членів групи забезпечення повинні забезпечувати науково-педагогічні працівники із науковим ступенем доктора наук ($0,2 \cdot 0,2 = 0,4$), фактично в групі забезпечення один доктор педагогічних наук.

Освітній процес за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, ОПП «Педагогіка вищої школи» забезпечує 12 науково-педагогічних працівників: три професори, доктори педагогічних, історичних та філософських наук, 9 доцентів, кандидатів педагогічних, соціологічних, історичних та технічних наук. Усі викладачі мають вчені звання та наукові ступені, тематика проходження їх стажування та підвищення кваліфікації відповідає спеціальності та навчальним дисциплінам, які вони викладають та у відповідні терміни.

Проаналізувавши таблицю якісного складу НПП, що забезпечують освітній процес за другим (магістерським) рівнем вищої освіти освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки і перевіряючи достовірність наведених даних, експертна комісія підтверджує відповідність їх кваліфікації пункту № 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти.

Відповідно:

Д.пед.н, проф. Зеленська Л.І. (викладає навчальні дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень», «Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі») - 3,4,7,8, 9,10,11,13,14,15,16,17

Д.і.н., проф. Савчук В.С. (викладає дисципліну «Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні») - 1,2,3,4,8,11,16,17

К.пед.н, доц. Кримчак Л.Ю. (викладає дисципліни «Моделювання діяльності фахівця», «Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця») - 2, 10, 11, 13,15,17

К.т.н, доц. Долженкова О.В. (викладає дисципліну «Цивільний захист») - 2,3,8,13, 15,17,18

К.соц.н, доц. Лазаренко В.І. (викладає дисципліну «Педагогіка і психологія вищої школи») - 1,2,8,13, 14,15,17

К.пед.н. доц. Бондаренко З.П. (викладає дисципліну «Педагогічний контроль в системі освіти») - 2,3,10,11, 14,15,16,17

К.пед.н., доц. Коробов Є.Т. (викладає дисципліну «Дидактичні системи у вищій освіті» (з 2018/19 н. р. цю дисципліну викладає к.пед.н, доц. Переворська О.І.). - 2,3,8,10,13,17

К.і.н, доц. Чукаєва В.О. (викладає дисципліну «Правові засади науково-

педагогічної діяльності» (з 2018/19 н. р. цю дисципліну викладає к.ю.н., доц. Грабильнікова О.А.) -1,2,3,8,13,14,16,17

Д.філос.н. Шевцов С.В. (викладає дисципліну «Системний підхід у вищій освіті» (з 2018/19 н. р. цю дисципліну викладає д.і.н, проф. Савчук В.С.) - 4,5,7,8,10,11,14,17

К.пед.н, доц. Никоненко Н.В. (викладає дисципліни «Педагогічне спілкування», «Педагогічна майстерність»- 1,2,3,9,13,14,16,17

К.пед.н., доц. Ніколенко Л.М. (викладає дисципліни «Професійно-педагогічні комунікації», «Педагогічні конфлікти та шляхи їх подолання») -1,2,3,9,13,14,15,16,17

К.т.н., доц. Зайцева Т.А. (викладає дисципліну «Інформаційні технології в освіті» - 1,2,3,10,13,16,17

Експертна комісія також встановила, що зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти викладачі зі ступенем забезпечують читання 100% лекційних годин з усіх навчальних дисциплін навчального плану, зокрема: доктори наук –25,7% лекційних годин, кандидати наук – 74,3%. Усі викладачі, що забезпечують освітній процес зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, працюють на постійній основі. Підвищення кваліфікації НПП, що забезпечують освітній процес, є своєчасним і здійснюється згідно з Наказом МОН України від 24.01.2013 р. № 48 Про затвердження Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів.

Висновок: *Аналіз акредитаційних матеріалів щодо кадрового забезпечення освітньої діяльності свідчить про те, що склад групи забезпечення, склад випускової кафедри педагогіки та спеціальної освіти та якісний склад науково-педагогічних працівників, що забезпечують навчальний процес за освітньо-професійною програмою «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем, за кваліфікацією та рівнем їх професійної діяльності повністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти.*

6. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем

Усі приміщення ДНУ знаходяться в задовільному санітарно-технічному стані і забезпечені необхідним інвентарем, відповідно до їх призначення. Навчання в університеті здійснюється у навчальних корпусах загальною площею будівель 48813,44 м².

Освітній процес за ОПП Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти здійснюється у навчальному корпусі № 4 (пр. Д. Яворницького, 35). Студенти під час навчання користуються такими інфраструктурними об'єктами ДНУ: читальна зала НМЦ ПДО ПК (навчальний корпус №3, пр. Д. Яворницького, 35, к.43),

Наукова бібліотека (вул. Казакова, 8), гуртожиток № 7 (вул. Казакова, 32).

Провадження освітньої діяльності ДНУ за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, ОПП «Педагогіка вищої школи у навчальному корпусі ДНУ № 4 забезпечується 15 навчальними аудиторіями та 2 комп'ютерними класами. Лекційні аудиторії, які передбачені для проведення навчального процесу, 100% обладнано сучасними мультимедійними системами (проектор, ноутбук) і є достатнім для забезпечення навчального процесу за розкладом занять.

Серед 15 навчальних аудиторій, у яких передбачено провадження освітнього процесу за другим (магістерським) рівнем зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, ОПП «Педагогіка вищої школи», технічними засобами навчання обладнані шість (4/33, 4/48, 4/8, 4/19, 4/21, 4/42), що складає: $324,2 \times 100 / 928,5 = 35\%$ аудиторій та спеціалізованих кабінетів від загальної кількості навчального аудиторного фонду.

Обладнання, устаткування та програмне забезпечення спеціалізованих комп'ютерних лабораторій забезпечують формування здатності використовувати новітні інформаційні й комунікаційні технології, здійснювати пошук, оброблення на аналіз інформації із різних джерел, дозволяють застосовувати інформаційно-комунікаційні технології навчання.

Наявність двох спеціалізованих комп'ютерних лабораторій з сучасними комп'ютерами загальною кількістю 43 одиниці забезпечують студентів комп'ютерними робочими місцями і дають змогу проводити заняття з таких дисциплін, як «Теорія та практика вищої професійної освіти в Україні», «Педагогічна майстерність», «Інформаційні технології у вищій освіті», «Методологія та організація наукових досліджень» та інших, виконання дипломних робіт. Зайнятість комп'ютерних лабораторій, які використовуються для проведення навчального процесу для спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, ОПП «Педагогіка вищої школи становить близько 60%. Навчальні аудиторії та спеціалізовані навчальні лабораторії оснащені сучасним науковим обладнанням, приладами та устаткуванням

У кожній лабораторії, спеціалізованому кабінеті є достатня кількість обладнання та устаткування для виконання студентами лабораторних, практичних та індивідуальних завдань в межах навчального часу за розкладом занять. Зайнятість лабораторій впродовж навчального року становить близько 80 %, що дозволяє їх використовувати в освітньому процесі .

Експертна комісія відзначає, що у цілому матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу відповідає чинним нормативам за всіма параметрами, а наявні навчальні площі та технічні засоби навчання дозволяють забезпечувати проведення всіх видів занять за навчальними планами на сучасному рівні.

Висновок: Здійснений експертною комісією аналіз перевірки матеріально-технічної бази ДНУ з підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки дозволяє зробити висновок про відповідність стану навчальних та службових приміщень санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки та охорони праці. Кількість лекційних, навчальних та спеціалізованих аудиторій

та їх обладнання, що задіяні в освітньому процесі, задовольняє усім потребам для здійснення навчання за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, освітньо-професійна програма Педагогіка вищої школи та відповідає Ліцензійним умовам щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара. Соціальна інфраструктура університету (гуртожитки, пункти харчування та пункти медичного обслуговування, бібліотека, палац культури студентів тощо) відповідає чинним нормативам щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти

7. Інформаційне забезпечення освітнього процесу за освітньо-професійною програмою Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем

Наукова бібліотека ДНУ розташована на площі 14111,5 кв.м. Обсяг фондів навчальної, наукової літ. 2 157 198 прим., з них журналів 408 643 примірників. Читальних залів 12, їх площа 3147,2 м², посадкових місць 1130. Електронна бібліотека включає 4 645 (диски) та 3266 (мережні документи), з них посібників 3138 одиниць. Фахова електронна бібліотека забезпечена фаховими електронними посібниками та підручниками по окремих розділах програми підготовки педагогів вищої школи. Електронна бібліотека сформована на платформі «MOODLE».

Забезпеченість здобувачів вищої освіти друкованими підручниками, навчальними посібниками, наявними у власній бібліотеці відповідає нормативним показникам і складає 100 відсотків від потреби. Наявність періодичних фахових видань в університеті складає 18 найменувань, які можуть використовуватися за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, освітньо-професійна програма Педагогіка вищої школи. Серед них: Вісник Дніпропетровського університету. Педагогіка і психологія Імідж сучасного педагога, Післядипломна освіта в Україні, Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України, Вища освіта України: теоретичний та науково-методичний часопис, Вісник Національної Академії Наук України та інші, до яких забезпечено публічний доступ.

В університеті створений цифровий репозиторій наукової літератури та енциклопедій, який розміщений на сайті університету. Слухачі мають загальний доступ до фахових електронних підручників та енциклопедій. Можливість доступу викладачів та слухачів до Інтернету в основних навчальних, бібліотечних приміщеннях складає 100 відсотків.

Для зручності користування бібліотечним фондом була створена читальна зала НМЦ ПДО ПК, яка розташована в корпусі №3 університету по переходу зв'язаний з місцем проведення занять у слухачів за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, освітньо-професійна програма Педагогіка вищої школи у навчальному корпусі ДНУ №4. В читальній залі НМЦ ПДО ПК зосереджено декілька тисяч примірників спеціальної та фахової літератури, у тому числі періодичні фахові видання у галузі Освіта/Педагогіка. Загальна площа читального залу НМЦ ПДО ПК складає 65 кв.м. із 20-ма посадковими місцями для абонентів-користувачів. На випусковій кафедрі педагогіки та спеціальної освіти існує власна електронна бібліотека. Крім того, студенти мають індивідуальні і групові електронні

поштові скрині, за допомогою яких відбувається інтерактивне навчання.

Кожна навчальна дисципліна, зазначена в НП, забезпечена навчально-методичною літературою на 100% від потреб з урахування контингенту здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем за ОПП «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

ДНУ має власний сайт, який повноцінно забезпечує доступ до публічної інформації. Сайт має зручний інтерфейс, а його контент розташований на тематичних сторінках: Історія і сьогодення; Освітня діяльність; Наука і дослідження; Міжнародна діяльність; Студенту; Вступникові; Новини / медіа; Нам – 100. Окремо винесені корисні вкладки: Система електронного документообігу; Мапа сайту; Рейтинг викладача; Репозиторій; Office 365; Пошта. Цифровий репозиторій містить електронні версії книг, монографій, навчальних посібників, збірників статей, методичних вказівок, конспектів лекцій, презентацій, розроблених викладачами та науковими співробітниками ДНУ. Матеріали розміщено за факультетами та видами матеріалу.

Висновок: Експертна комісія відзначає, що інформаційне забезпечення освітнього процесу за освітньо-професійною програмою Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем організовано на сучасному рівні публічного доступу до науково-методичної інформації за фахом, забезпечено друкованими та електронним виданнями у повному обсязі. Створена матеріально-технічна та інформаційно-наукова база ДНУ відповідає Ліцензійним та акредитаційним умовам провадження освітньої діяльності за спеціальністю.

8. Якість підготовки здобувачів вищої освіти освітньою програмою Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем

Контроль за якістю підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки має систематичний та плановий характер.

Виконання навчального плану за переліком навчальних дисциплін, годин та формами контролю складає 100%. НПП підвищили кваліфікацію за останні п'ять років на 100%. Чисельність науково-педагогічних працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників – 100%.

Комплексні контрольних робіт (ККР) зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, ОПП «Педагогіка вищої школи» проводилися серед 19 здобувачів вищої освіти (група ЦП-17м-13). Цикл загальної підготовки ККР проводилися за дисциплінами «Методологія і організація наукових досліджень» (складали 17 осіб) та «Теорія і практика вищої професійної освіти» (складали 19 осіб). Успішність – 100%, якість освіти – 100% та 58% відповідно. Підсумковий

рівень із загальної підготовки: успішність – 100% та якість – 79%. Цикл професійної підготовки ККР проводилися за дисциплінами «Педагогічний контроль в системі освіти» (складали 19 осіб) та «Дидактичні системи у вищій освіті» (складали 18 осіб). Успішність – 100%, якість освіти – 100% та 94% відповідно. Підсумковий рівень із професійної підготовки складає 97%.

Результати екзаменаційних сесій випускників у кількості 20 осіб із циклу загальної підготовки за дисциплінами «Методологія і організація наукових досліджень» «Теорія і практика вищої професійної освіти України» складає абсолютна успішність 100%, якість 95% та 80%. Підсумковий рівень із загальної підготовки: успішність – 100% та якість – 80%. За циклом професійної підготовки за дисциплінами «Педагогічний контроль в системі освіти» та «Дидактичні системи у вищій освіті»: абсолютна успішність - 100%, якість 75% та 70% відповідно. Підсумковий рівень із професійної підготовки складає 73%.

Експертною комісією для оцінювання об'єктивності самоаналізу оцінки залишкових знань було обрано для перевірки дисципліни з двох циклів: загальної підготовки та професійної підготовки. Експертною комісією були оцінені результати виконання ККР з дисциплін «Методологія та організація наукових досліджень», «Теорія і практика вищої професійної освіти України», «Педагогічний контроль в системі освіти», «Дидактичні системи у вищій освіті».

Контрольний зріз знань, проведений у період акредитаційної експертизи з 26.12.2018 р. по 28.12.2018 р. свідчить про високий рівень підготовки студентів з вище зазначених дисциплін. Абсолютна успішність за результатами написання ККР склала 100%, що повністю співпадає з матеріалами самоаналізу. Якість успішності становить 89,5% у циклі загальної підготовки (дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень») та 84,2% у циклі професійної підготовки (дисципліна «Дидактичні системи у вищій освіті»), що повністю корелює з матеріалами самоаналізу. У цілому, експертна комісія дійшла до висновку, що всі показники абсолютної успішності та якості успішності знаходяться в межах нормативу.

Порівняння результатів ККР, проведених під час самоаналізу та у період акредитаційної експертизи, наведені в таблиці 5, дані про порівняння самоаналізу та експертної оцінки залишкових знань студентів наведені у таблиці 6.

Результати складання практичної підготовки та стажування серед 19 здобувачів вищої освіти складають: оцінка п'ять – 14 осіб (74%) та чотири – 5 осіб (26%). Абсолютна успішність – 100%, якість – 100%. Звіти з практики відповідають вимогам та нормативним показникам щодо їх виконання. Розбіжностей між оцінками керівників практики та експертною комісією не виявлено.

Курсові роботи за ОПП «Педагогіка вищої школи» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки не передбачені навчальним планом та програмою підготовки.

Результати захисту дипломних робіт у групі ЦП-16м-1з із спеціальності 011 Науки про освіту, ОПП «Педагогіка вищої школи» відбулися у січні 2018р. серед 10 випускників. Одержали оцінку п'ять – 3 особи (30%), чотири – 5 осіб (50%) та три – 2 особи (20%). Дипломні роботи виконувалися на базі матеріалів,

які були зібрані студентами під час проходження практичної підготовки та стажування. Результати захисту дипломних робіт у групі ЦП-17м-1з відсутні, оскільки перший випуск групи за освітньо-професійною програмою «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відбудеться 26-28 грудня 2018 року.

Здобувачі вищої освіти приймають активну участь у науковій роботі кафедри, статті й тези їхніх виступів публікуються в збірниках наукових праць, матеріалах міжнародних та всеукраїнських конференцій. Якість підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки відповідає вимогам акредитації. Дані, наведені в звіті самоаналізу, відповідають реальному стану..

Таблиця 5

Дніпровський національний університеті мені Олеся Гончара
Зведені результати виконання комплексних контрольних робіт при акредитаційній експертизи здобувачами вищої освіти
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, другого (магістерського рівня вищої освіти освітньої програма
«Педагогіка вищої школи»

№ п/п	Дисципліна	Група	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки при проведенні акредитаційної експертизи						Успіш ність, %	Якість в, %	Самоаналіз			
				Кіль- кість	%	“5”		“4”		“3”				“2”		Абсо- лютна успіш- ність, %	Якість успіш- ності, %
						кіль	%	кіль	%	кіль	%			кіль	%		
Цикл загальної підготовки																	
1.	Методологія і організація наукових досліджень	ЦП-17м-1з	19	19	100	5	26,3	12	63,2	2	10,5	-	-	100	89,5	100	100
	Всього													100	89,5	100	100
Цикл професійної підготовки																	
2.	Дидактичні системи у вищій освіті	ЦП-17м-1з	19	19	100	3	15,8	13	68,4	3	15,8	-	-	100	84,2	100	94
	Всього													100	84,2	100	94

Голова експертної комісії

Л.В. Кондрашова

Член експертної комісії

Л.В. Герасименко

Голова експертної комісії

Л.В. Кондрашова

Таблиця 6

**Порівняння результатів виконання комплексних контрольних робіт (ККР)
студентами групи ЦЦ-17м -1з за звітом самоаналізу та експертної оцінки**

№	Назва дисципліни		«5»	«4»	«3»	«2»	Успіш- ність, %	Якість, %
Цикл загальної підготовки								
1.	Методологія та організація наукових досліджень	самоаналіз	10	9	0	0	100	100
		експертиза	5	12	2	0	100	89,5
Цикл професійної підготовки								
2.	Дидактичні системи у вищій освіті	самоаналіз	4	14	1	0	100	94
		експертиза	3	13	3	0	100	84,2

Голова експертної комісії

Л.В.Кондрашова

Член експертної комісії

Л.В.Герасименко

Висновок: Здійснений експертною комісією аналіз ККР, перевірки звітів практик, матеріалів із захисту дипломних робіт за попереднім випуском свідчить про те, що студенти засвоїли програмний матеріал, виявили достатній рівень теоретичних знань і практичних навичок в обсязі, передбаченому навчальними програмами, вміють самостійно вирішувати практичні та теоретичні проблемні питання. Вважаємо, що показники успішності випускників, що навчалися за освітньо-професійною програмою Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за другим (магістерським) рівнем відповідають акредитаційним вимогам та підтверджують державну гарантію якості освіти

Голова експертної комісії

Л.В.Кондрашова

9. Загальні висновки та пропозиції

На підставі поданих на акредитацію матеріалів та перевірки результатів освітньої діяльності, експертна комісія дійшла висновку, що якість підготовки магістрів за ОПП «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара повністю відповідає встановленим державним акредитаційним вимогам МОН України та забезпечує державну гарантію якості вищої освіти.

До підготовки магістрів за ОПП «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара залучені висококваліфіковані фахівці. Усі викладачі мають вчені звання та наукові ступені, 25 % з яких мають наукові ступені докторів наук, вчені звання професорів, є авторами підручників та навчальних посібників виданих з грифом МОН України, мають публікації у закордонних наукометричних базах «Web of Science» та «Index Copernicus» та забезпечують викладання 25,7% лекційних годин навчального плану. Кандидатів наук, доцентів - 75% від загальної кількості викладачів за зазначеною спеціальністю. Усі науково-педагогічні працівники мають: або відповідну фахову освіту, або пройшли підвищення кваліфікації (стажування) за тематикою своєї наукової діяльності та назв дисциплін, які викладають. Кваліфікація викладачів, які забезпечують освітній процес за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки ООП «Педагогіка вищої школи», відповідає видам та результатам діяльності рівня професійної активності у відповідності до п. №30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти – не менше 4-х видів та результатів професійної діяльності. Група забезпечення спеціальності повністю відповідає вимогам щодо якісного забезпечення професіоналами відповідної галузі та нормативним показникам. Це свідчить про високий рівень кадрового забезпечення університету щодо підготовки здобувачів вищої освіти за ОПП «Педагогіка вищої школи», що акредитується.

Навчальне-методичне, матеріальне-технічне та інформаційне забезпечення освітньої діяльності відповідає встановленим вимогам щодо належної теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем.

Матеріали самоаналізу щодо підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за ОПП «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки узгоджуються з результатами вибіркової перевірки знань і професійних вмінь студентів за дисциплінами загального та професійного циклу підготовки, проведеної під час роботи експертної комісії в період з 26 грудня 2018 року по 28 грудня 2018 року.

На підставі проведеного експертного аналізу з первинної акредитації освітньо-професійної програми Педагогіка вищої школи з 26 грудня 2018 р. по 28 грудня 2018 р. експерти дійшли до таких загальних висновків та пропозицій:

1. Освітньо-професійна програма Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки відповідає ліцензійним умовам та акредитаційним вимогам щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти і забезпечує державну гарантію якості вищої освіти.

2. Кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення дозволяють здійснювати підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою Педагогіка вищої школи зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки на належному рівні.

3. Експерти вважають за доцільне висловити керівництву випускової кафедри педагогіки та спеціальної освіти рекомендації, які не впливають на загальне позитивне рішення, а саме:

- покращити профорієнтаційну роботу з набору контингенту;
- забезпечити підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедри через навчання в докторантурі;
- активізувати процес видання наукових праць у зарубіжних виданнях та виданнях індексованих у науково метричних базах;
- збільшити кількість електронних видань науково-методичного характеру.

4. Вважаємо за можливе рекомендувати Акредитаційній комісії Міністерства освіти і науки України акредитувати освітньо-професійну програму «Педагогіка вищої школи» підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара.

Голова Експертної комісії

Л.В.Кондрашова

Член Експертної комісії

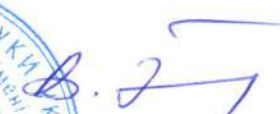

Л.В.Герасименко

28 грудня 2018 р.

З Експертним висновками ознайомлений:

Т.в.о. ректора
Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара, проф.

В.В. Іваненко
28 грудня 2018 р.

Голова експертної комісії

Л.В.Кондрашова

**Таблиця відповідності державним вимогам щодо якісних характеристик
підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною
програмою «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні,
педагогічні науки**

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1 Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	0
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	0
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	0
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з загальної підготовки:			
2.2. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	89,5	+39,5
3.1. Рівень знань студентів зі професійної (фахової) підготовки:			
3.2. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
3.3. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	84,2	+34,2
4. Організація наукової роботи			
4.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-
4.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-

Голова Експертної комісії

Л.В.Кондрашова

Член Експертної комісії

Л.В.Герасименко

Т.в.о. ректора Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара, проф.

В.В. Іваненко

28 грудня 2018 р.

Голова експертної комісії

Л.В.Кондрашова

Зведені відомості про виконання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» за другим (магістерським) рівнем за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара

Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти		
	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Максимальна кількість здобувачів вищої освіти на одного члена у групі забезпечення спеціальності	30	+16	+14
2. Виконання вимог до загальної кількості членів групи забезпечення за рівнями (встановлюється за найвищим рівнем):			
- частка тих, які мають науковий ступінь та/або вчене звання	магістр 60	100 %	+40
- частка тих, які мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора (%)	магістр 20	магістр 50	+30
3. Науково-педагогічні та наукові працівники, які здійснюють освітній процес, мають:			
- мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки	100	100	0
- рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та	не менше 4 видів та результатів	від 4 до 9 видів та результатів	—

результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов			
3 Максимальна кількість здобувачів освітнього ступеня магістра на одного викладача, який має кваліфікацію відповідно до спеціальності	10	10	-
4. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення освітнього процесу (кв. метрів на одного здобувача освіти з урахуванням не більше трьох змін навчання, але не менше 2000 кв. метрів для закладу освіти)	2,4	4,9	+2,5
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	35	+5
3. Доступність навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення	+	+	-
4. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для	+	+	-

виконання освітніх програм			
5. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком	70	100	+30
6. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу;	+	+	-
2) пунктів харчування;	+	+	-
3) актового чи концертного залу;	+	+	-
4) спортивного залу;	+	+	-
5) стадіону та/або спортивних майданчиків;	+	+	-
6) медичного пункту	+	+	-
7. Наявність освітньої програми	+	+	-
8. Наявність навчального плану	+	+	-
9. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
10. Наявність програм з усіх видів практичної підготовки	+	+	-
11. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів вищої освіти	+	+	-
12. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді (мінімальна кількість найменувань)	5	18	+13
13. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою	+	+	-

відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількох закладами освіти)			
14. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, зразки документів про освіту, умови для доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	-

Голова Експертної комісії

Л.В.Кондрашова

Член Експертної комісії

Л.В.Герасименко

Т.в.о. ректора Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, проф.

28 грудня 2018 р.

В.В. Іваненко

28 грудня 2018 р.

Голова експертної комісії

Л.В.Кондрашова